

Esavoennakoi 360° - Etelä-Savon ennakointihanke 2019-2022 tulokset

Maakuntahallitus 21.03.2022 § 37
181/15.04.00/2022

Valmistelija

ennakointiasiantuntija Antti Rajala, p. 040 610 8205, sp. etunimi.sukunimi@esavo.fi

Päätösehdotus

Esittelijä: Maakuntajohtaja Pentti Mäkinen

Maakuntahallitus merkitsee hanke-esittelyn tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Ennakointiasiantuntija Antti Rajala esitteli asiaa kokouksessa. Satu Taavitsainen saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana klo 9.37 ja Eero Aho klo 9.44.

Selostus

Esavoennakoi 360° - Etelä-Savon ennakointihanke 2019-2022 on toteutettu aikavälillä 1.4.2019 – 31.3.2022. Hankkeen tavoitteena oli vahvistaa ja monipuolistaa alueen ennakointikulttuuria sekä parantaa ennakointikyvykkyyksiä ja hyödyntää verkostomaista toimintatapaa alueen päätöksenteossa ja suunnittelussa sekä uuden maakunnan toiminnan käynnistämisessä. Hankkeen tavoitteina oli 1) kehittää laajasti eri toimijoiden valmiuksia hyödyntää ennakointiosaamista ja tulevaisuustietoa, 2) ylläpitää ja monipuolistaa entistä tulevaisuusorientoituneempaa tilannekuvaa yhteistyössä ennakkoinnin toimijaverkoston kanssa sekä 3) luoda ja pilotoida maakunnan erityispiiretistä ja toimijaverkostosta lähtevä osaamisen ennakkoinnin toimintamalli.

Hankkeen tuloksena toimijoiden ennakointiosaamista on kehitetty hankkeessa järjestetyn kolmen koulutussarjan kautta. Kaikki järjestetty koulutukset koostuivat kolmesta koulutuspäivästä ja ne järjestettiin peräkkäisinä syksyinä: syksyllä 2019 toteutettiin Tulevaisuussalkku haltuun -koulutuskokonaisuus; syksyllä 2020 Elämää digiheimojen maailmassa – Ennakkoinnin perusteista arkityöhön -koulutussarja; ja syksyllä 2021 toteutettiin Etelä-Savon skenaariotyöpajat 2050. Kaikkiaan koulutuksiin osallistui yli 100 eri osallistujaa. Kaikki koulutukset olivat avoimia ja maksuttomia kaikille kiinnostuneille. Koronatilanteesta johtuen vuoden 2020 ja 2021 koulutukset järjestettiin täysin digitaalisesti. Osallistujat edustivat laajasti alueen eri organisaatioita. Koulutuksissa käsiteltyjä teemoja olivat: 1) Tiedolla johtaminen aluekehittämisessä, 2) Aluetalouden tilannekuva aluekehittämisen tukena, 3) Paikkariippumattomuus aluekehittämisen resurssina, 4) Toimintaympäristön muutokset ja ennakkoinnin perusteet, 5) Teknologian muutokset ja vaihtoehtoiset tulevaisuudet, 6) Ennakoiva työote, 7) Työelämän murros ja jatkuva oppiminen / Palveluliiketoiminta ja väestörakenne, 8) Monipaikkaisuus / Teknologian kehitys / Kansainvälisyys ja politiikka, 9) Hyvinvointi / Matkailu / Luonnonvarat ja vähäpäästöisyys. Koulutuksissa hyödynnettiin ostopalveluina eri asiantuntijoita sekä hankkeen ennakointiasiantuntijoiden osaamista.

Hankkeen tuloksena syntyi uudistettu maakunnallinen ennakointialusta (www.esavoennakoi.fi), joka vastaa entistä enemmän sivuston käyttäjän tarpeita. Lisäksi ennakointisivuston sisältö on päivitetty EU:n saavutettavuusdirektiiviä vastaavaksi. Uudistettu ennakointisivusto palvelee alueen toimijoita kolmen osion alla: Tilannekuva -osio, Tulevaisuus -osio ja Ennakoidaan yhdessä -osio. Tilannekuva -osio on alueen ennakkoinnin toimijaverkoston kanssa yhteistyössä päivitetty kokonaisuus, joka kertoo Etelä-Savon tulevaisuuden näkymistä keskeisten indikaattorien ja toimintaympäristön

muutossuuntien kautta. Tulevaisuus -osiossa käsitellään erilaisia Etelä-Savon tulevaisuuden mahdollisia ja toivottuja kehityskulkuja, sekä niihin vaikuttavia trendejä. Ennakoidaan yhdessä -osio kokoaa yhteen alueellisen ennakkoinnin uutiset, aineistot, tapahtumat, sekä kuvauksen Etelä-Savon ennakkoinnin toimintamallista. Osiota on kehitetty yhteisen osallistumisen alustaksi, jossa kaikki alueen toimijat voivat entistä tiiviimmin osallistua ja saada tietoa meneillään olevista tulevaisuustyön prosesseista.

Hankkeen tuloksena on syntynyt Etelä-Savon osaamistarpeiden ennakkoinnin toimintamalli. Toimintamallin keskiössä ovat alueelliset verkostot ja toimijat; <https://www.esavoennakoi.fi/> -sivusto sekä hankkeessa kehitetty Etelä-Savon osaamistarpeiden ennakkointifoorumi. Toimintamallissa hyödynnetään laajaa alueellista verkostoyhteistyötä ja tiedon tuotantoa, kootaan alueen kannalta oleellista tietoa ennakkointisivustolle sekä kootaan yhteen osaamistarpeiden teeman ympärillä kamppailevia organisaatioita ja tarjotaan näille keskustelualusta tiedon arviointiin/tuottamiseen/jalostamiseen. Hankkeen aikana on järjestetty kaksi Etelä-Savon osaamisen ennakkointifoorumia syksyllä 2020 ja syksyllä 2021, jotka ovat toimineet lähtölaukauksena verkostomaisesti toteutettavalle, aluelähtöiselle osaamistarpeiden ennakkointiprosessille. Foorumien jälkeen on toteutettu Etelä-Savon osaamistarvekyselyt, joilla on selvitetty verkostotahoja, tietotuotantoa, tietotarpeita ja puutekohtia sekä ajatusta ennakkointisivustolle kerättävistä aineistoista. Lisäksi toimintamallia terävöitetty osallistumalla laajaan Sitra -yhteistyöhön sekä Turun yliopiston sparraukseen.